

РЕШЕНИЕ

№ 16365

гр. София, 09.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 15.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10793** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на В. С. Х., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Русия, срещу Решение № 14490 от 05.10.2023г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно и незаконосъобразно поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона – чл.146, т.3, т.4 и т.5 от АПК. Очевидно било противоречието с основните принципи за истинност и служебно начало по чл.7, чл.9 и чл.36 от АПК, като административният орган не бил извършил задълбочено проучване на ситуацията в Русия, както и необосновано не приел за достоверни твърденията на молителя при ясни, точни и безпротиворечиви фактически основания. Х. бил преследван и имало основателни опасения от преследване при връщане в Русия „въз основа на раса, религиозни убеждения, националност, политическо мнение принадлежност към дадена социална група от субекти“, съществувала „вероятност за осъществяване и занапред на физическо и психическо насилие“, полицейски съдебни мерки, осъществявани по дискриминационен начин и без адекватна защита, наказателно преследване или наказания за отказ на лицето да отбие военната си служба при военни действия.

Събития, основаващи опасения от преследване, настъпили и след като лицето напуснало държавата си на произход. При връщането си в Русия лицето би било изложено на реална опасност от тежки посегателства като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, наказания или тежки заплахи срещу живота и личността му поради безогледно насилие или въоръжен международен или друг вътрешен конфликт. Оспореното решение е било бланкетно, административният орган не бил направил индивидуална оценка на риска от връщане на Х. в Русия, не бил направил също и оценка на последващите обстоятелства по чл.8, ал.6 и чл.9, ал.3 от ЗУБ, не събрал служебно нужната информация и доказателства по случая, които обективно да потвърдят или опровергават заявените фактически твърдения и обстоятелства за получаването на бежански или на хуманитарен статут. Следвало да се отбележи, че Х. положил усилия сам да осигурява средствата за задоволяване на своите жизнени потребности, имал сключен трудов договор и работел, имал също банкова сметка, по която внасял парите от трудовото си възнаграждение. С жалбата се иска от съда да отмени оспореното решение и да върне преписката на административния орган със задължителни указания за предоставяне на бежански, алтернативно - на хуманитарен статут. В съдебно заседание пълномощникът на жалбоподателя, адв.Ш., претендира разноски.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт Х., в съдебно заседание моли съда да остави без уважение жалбата и да постанови решение, с което да потвърди решението на ДАБ. В административното производство било установено по категоричен начин, че не са налице предпоставките по чл.8 от ЗУБ за предоставяне на бежански статут и по чл.9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Не прави претенция за присъждане на разноски.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното: Административното производство е започнало със собственоръчна молба от чужденец (лист 118-119 от делото) до ДАБ от 13.12.2022г. и с бланкова молба (л.118) до ДАБ от 15.12.2022г. На 15.12.2022г. е съставен регистрационен лист (л.115-117). В него е отразено, че молителят е гражданин на Руската федерация, [дата на раждане] в [населено място], по етническа принадлежност – руснак, атеист, с висше образование, по професия – старши медицински брат, неженен, владеещ руски и английски езици, неженен, с описан национален паспорт (л.121-122). Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л.113-114).

Пред административния орган с молителя е проведено едно интервю – на 11.04.2023г. (л.65-70). На него той е заявил, че има финландски, руски, естонски и еврейски корени, като най-много се възприема с естонските си корени. Няколко години се опитвал да получи естонско гражданство. Когато отишъл в естонското консулство в С. П. и докато чакал на опашката там, към него се приближили полицаи, поискали паспорта му и си записали данните от него. Това се случило през декември 2020г. Когато излязъл от срещата с консула, при него дошли полицаи и поискали да отиде с тях в полицейското управление. Там с него с агресивен тон разговарял служител, който не се представил. Служителят искал да знае защо Х. е бил в естонското консулство и разгледал телефон му. Когато разбрали, че Х. искал да

получи естонско гражданство, полицаите започнали да го наричат предател, евреин, естонец. Официално не бил обвинен, протокол за разпита не бил съставен. След няколко месеца естонският консул бил задържан от руските служби, а консулството в С. П. било закрито. В интервюто Х. потвърждава отразеното в регистрационния лист обстоятелство, че е атеист. Поради това имал проблеми. Дава примери, които обаче не касаят лично него. В България дошъл легално, през К. и Турция. Представя военен билет, като обяснява защо в него е с друга фамилия (поради законна смяна на името, свидетелство, л.74). Официално не бил член на никоя партия. Но имало ситуация, в която бил представител на партията „Я.“ като наблюдаващ по време на избори. Записвал нарушенията - добавяне на фалшиви гласове и нарушаване на регламента при преброяване на гласовете. Данните за тези нарушения били изпратени в Централната избирателна комисия, но не последвали никакви действия спрямо членовете на комисията (местната). Когато в Русия започнала мобилизацията, на 20.09.2022г., той заминал за К.. Когато дошъл в България разбрал, че на официалния му адрес в [населено място] на 11.12.2022г. била получена призовка да се яви във военното окръжие. Призовката била връчена на баба му. Опит за връчване на втора призовка имало и на 31.01.2023г. Връчителите били по-настойчиви, заплашвали, че ще задържат Х. и ще го пратят на първите позиции на фронта, както и че за него можело да има дълги години затвор заради дезертъорство. След това отишли на адреса на майка му - през февруари и април същата година. Освен това получавал позвънявания и по руския си телефон. Заплашвали го с наказателна отговорност. Затова подал молба за закрила в България. Мисли, че ако се върне в Русия или трябва да отиде да воюва, а той не иска да става съучастник във военни престъпления и убиец, или срещу него ще бъде възбудено наказателно преследване за дезертъорство, за което го грози лишаване от свобода до седем години. Официално не бил е арестуван, но бил задържан защото поддържал руската опозиция и политзатворниците. Няколко пъти участвал в акции и митинги – на 14.02.2019г., на 23.01.2022г., (тогава искали свобода за Н.). На втората посочена дата бил задържан, повален, вързали му грубо ръцете отзад, прекарал в полицията приблизително девет часа. Полицаите се държали с него грубо. Няма документи за това задържане, защото не бил съставен протокол. Заплашили го със съдебно преследване. Още веднъж бил задържан по време на акция на 06.03.2022г. Тогава няколко пъти бил ударен в полицейския участък, но така, че по тялото му да не останат следи. Блъснали го силно в стената. И за това задържане също няма съставен протокол. Съдебно дело срещу него никога не е било водено.

Към административната преписка е приложена справка (л.42-57), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в Руската федерация, актуална към 31.08.2023г. Според нея, руските сили за сигурност извършват злоупотреби и нарушения на правата на човека; извършват се преследвания на определени религиозни групи. На военна служба може да се призове всяко лице, навършило 18 години, като военната служба е с фиксиран срок - една година. Предвидено е наказание за дезертъорство по време на мобилизация от 5 до 15 години лишаване от свобода. Наказанието за „ държавна измяна“ е до 20 години лишаване от свобода. Според руските военни правила, военнослужещите, които отказват да се сражават в У., могат да бъдат уволнени, но не могат да бъдат обект на наказателно преследване. На наборните войници в руската армия било забранено да служат в чужбина, включително в У.. Въпреки това наборни военнослужещи били

изпратени в У. заедно с професионални войници. Руското правителство все още не било постановило обща мобилизация на населението.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.35-41). В него е приел, че основната причина, поради която Х. напуснал страната си, била обявената частична мобилизация. Молителят не бил представил документ относно това, че за него е изпратена призовка за военна служба. Така молителят не бил представил достатъчно доказателства за своите твърдения. А и по начало нежеланието на кандидата да бъде мобилизиран не било достатъчно основание да се приеме, че той е бил подложен на преследване в страната му на произход. Същото се отнасяло и до изразените от него убеждения против военните действия и отказа му да воюва в У.. Позовава се и на посоченото в справката за страната обстоятелство, че лицата които отказват да се сражават в У., не били преследвани наказателно. Твърдението му, че като атеист ще бъде подложен на преследване в Русия, също не било достоверно, тъй като той нито веднъж не бил имал проблеми на религиозна основа. Дори да имало преследване на атеистите в Русия, самият Х. никога не бил задържан или заплашван както от официалните власти, така и от неправителствени лица заради атеизма си. Самата принадлежност на лицето към атеизма не била достатъчна да се приеме, че той би имал и в бъдеще проблеми заради това. Относно участието на лицето в протестни митинги и задържането му от органите на полицията, в решението е прието, че това не обосновава опасения от преследване. Ако твърденията били верни, то действията на полицията не били насочени конкретно спрямо лицето, а били следствия на извършени множество арести на протестиращи. Дори да бил заплашван в полицейските участъци, в които бил задържан, то спрямо него нямало по-тежки последствия, като образуване на наказателно дело и евентуално изпращане в затвор, а го освобождавали след няколко часа. Освен това на интервюто Х. заявил, че и за тези обстоятелства не може да представи доказателства. Относно постъпките на лицето за получаване на естонско гражданство и опасността въз основа на това да бъде определен за чуждестранен агент, в решението е прието, че ако действително Х. е бил под подозрение, той не би могъл да живее в Русия безпрепятствено. Напротив, след разпита му в полицейския участък по този въпрос, той е бил освободен. Поради това административният орган е приел за единствено възможен извод, че кандидатът е намерил удобен повод да състави собствена бежанска история, базирайки я на няколко общоизвестни проблемни аспекта на вътрешната и външната политика на страната си. В решението е прието също, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1 от ЗУБ, тъй като срещу Х. не били предприети посочените в цитираната норма действия. В страната на произход на лицето нямало въоръжен конфликт с безогледно насилие с толкова високо ниво, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице би било изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. При тези мотиви административният орган е отказал предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут на В. С. Х..

В хода на съдебното производство е представена втора справка на ДАБ за ситуацията в страната на произход (л.141-152), актуална към 30.11.2023г. В нея се цитира изказване на българския журналист Х. Г. за повишена дезинформационна дейност на Русия, както и за опасност за българската военна промишленост. Цитирана е конституцията на Русия, според която държавата е светска, както и че в страната се

изповядват различни религии. Посочват се антиеврейски безредици. По отношение на военната служба се потвърждава казаното и в предишната справка, че за лицата, които не желаят да служат поради политически, религиозни или други убеждения, военната служба се заменя с алтернативна гражданска служба (в държавни предприятия) и при по дълъг срок. Всички мъже на възраст между 18 и 27 години били длъжни да изкарат 12 месеца военна служба. По отношение на критиците и опонентите на режима се казва, че същите можело да привлекат неблагоприятно внимание от страна на държавата. Това се отнасяло за партийни активисти, представители на неправителствените организации, журналисти, блогъри и потребители на социални медии, протестиращи. Официалните власти в Русия продължавали да злоупотребяват с широкото определение за екстремизъм, според което гражданите можело да бъдат подложени на определени наказания, включително на мирни протести или заради публикации в медиите.

В хода на съдебното производство от страна на жалбоподателя са представени нови доказателства (л.152-221) и (л.254-399). В тях се цитират преследвания на опозицията (л.155 и сл.). Излагат се твърдения, че Х. участвал като наблюдател на изборите през 2018г. като наблюдаващ от името на партията „Я.“, но действал от името на щаба на Н. (л.156, на гърба). Представена е снимка на протокол за обиск в дома на Х. (л.167-168), като в протокола е отразено присъствието на майка му (имена ѝ, посочени в регистрационния лист). Голяма част от информацията касае войната в У.. Цитира се статия относно авторитарния характер на режима на П. (л.255 и сл.). Посочват се арести на политически активисти (л.262), преследване на опозицията (л.272 и сл.), зверствата в [населено място] (л.287 и сл.), Б. (л.332) и на други места. В статия на Ф. Н. (л.353 и сл.) се прави анализ на злоупотребите на авторитарния режим на П., като информацията е актуална основно към 2021г.

По делото е представена и трета справка на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в Руската федерация, актуална към 23.01.2024г. (л.228-251). Същата до голяма степен повтаря информацията от предишните две справки. Цитирано е изказване на президента П., според което руската нация включвала, освен руснаци, още и украинци и белоруси, И според което е налице по-широк „ руски свят“, който включва и други славянски етноси, както и територии на бившия Съветски съюз и на Руската империя. Повтаря се информацията и относно военната служба, като се излага и информация за отклонение от военна служба и съответните наказания. Представени са формулярите и е описан начинът на връчване на наборниците на призовките за военна служба.

Представен е трудов договор на жалбоподателя (л.408 и сл.), договор за наем (л.59).

В съдебно заседание от 15.01.2024г. (протокол, л.136 и сл.) е допуснато събирането на гласни доказателства - свидетели относно обстоятелствата: касаещи мобилизацията; във връзка с полицейското насилие над жалбоподателя; във връзка с твърденията за полицейско насилие при кандидатстване на жалбоподателя за естонско гражданство; във връзка с твърдението за преследване за политически убеждения и мнения.

В съдебно заседание от 26.02.2024г. (протокол, л.222 и сл.) е разпитан свидетелят Т.. Познавал жалбоподателя. С него имали почти сходни позиции, не подкрепяли това, което правел П. в Русия. През януари 2022г. двамата с Х. били на митинг в подкрепа на А. Н.. Сътрудници на полицията задържали и двамата, имало много задържани лица. Полицаяте използвали гумени куршуми, срещу свидетеля и срещу Х. били използвани палки. Били съборени

на земята и влачени насила. Някои от задържаните лица били с много тежки наранявания. Завели ги в участъка където срещу тях била упражнена физическа сила и психическо насилие. Заплашили ги с 15 години затвор, в случай че отново ги забележили на митинг. Задържането в полицейския участък било около 3 – 4 часа. Доколкото свидетелят знаел, Х. бил доброволец в организацията на Н.. Не помни дали когато били задържани, полицията знаела за тази дейност на Х.. Свидетелят заявява, че нямал информация за това какво се случва с лица, които се връщали в Русия. Опозицията изкарвала най-вече такива случаи - лицата влизали за дълго зад решетките. В. (Х.) бил медицинско лице, а лекарите и медицинските специалисти попадали в спешна категория и ги пращали на фронта. При завръщането си в страната, лицата, които трябвало да служат в армията, били задържани още на летището. По принцип лицата които учили в училище или в университет не следвало да постъпват в армията, но руската държава не спазвала това изискване и често се опитвала да ги вербува чрез подписване на договор (разказва такава история случила се с него).

В съдебно заседание от 01.04.2024г. (протокол, л.400 и сл.) е разпитан свидетелят Гудзловенко. С жалбоподателя се запознали в България. Присъствал на телефонен разговор на 28.11.2023г. - майката на жалбоподателя му се обадила. Казала, че в дома ѝ, на който се водило, че живее и В., бил извършен обиск. Обискът бил много жесток, сътрудниците от военната комисия претърсвали апартамента, за да търсят дали там не се крие В., на когото да връчат призовка. Премествали мебели, разхвърляли вещи, заплашвали майката на В. с углавно и административно наказание, в случай, че не каже къде живее В.. По фамилията на В. се познавало, че е естонец. Не знае какви са политическите му убеждения.

На същото заседание е разпитан и свидетелят Д.. Според него, ако човек не се яви да получи призовка от военната комисия, го лишавали от правото да управлява МПС и от правото да ползва банкови сметки. След това идвала и наказателна отговорност, включително изпращане в затвор.

На същото заседание е разпитана и свидетелят Т.. Според него, В. избягал от Русия по няколко причини. Първата била призоваването му в мобилизацията. Това била основната причина. Другите причини били, че имало проблеми с руската полиция. Ако някой не отидел във военната комисия, той нарушавал закона и бил пращан в затвора. Ако В. се върнел в Русия, той щял да бъде изправен пред две възможности - или да подпише доброволно договор и да бъде пратен в зона с военни действия, или да отиде затвора, нямало трети вариант.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено на жалбоподателя на 19.10.2023г., жалбата е подадена до съда (чрез Системата за сигурно електронно връчване, л.6) на 02.11.2023г., тоест в 14-дневния срок по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт, поради което съдът дължи произнасяне по същество.

Разгледана по същество, жалбата се явява основателна.

В административното производство пред ДАБ и при постановяване на

решението и връчването му не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Решение е издадено от компетентен орган съгласно чл.48, ал.1 ,т.1 от ЗУБ - Председателя на ДАБ. Спазена е предвидената в закона форма, актът съдържа всички изискуеми реквизити. Т. международна закрила лице е своевременно информирано още при започването на производството за правата му, писмено му е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молбите за закрила и му е представен списък на организации, от които може да потърси помощ. При съставянето на регистрационния лист, при провеждане на интервюто и при връчване на оспореното решение, е бил назначен преводач от разбираем за лицето език (руски).

С писмо (л.106) е поискано становище от ДАНС и е получено такова (л.64), с което ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила.

Органът неправилно е приложил материалния закон.

Необосновано с доказателствата по делото ответникът е приел, че спрямо жалбоподателят няма опасност от преследване по нито една от предпоставките на чл.8 от ЗУБ.

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ Р.България предоставя статут на бежанец на чужденец, който изпитва основателен страх от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Законното определение за понятието „преследване“ е дадено в чл.8, ал.4 и ал.5 на ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ "преследването" представлява нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, а в чл. 8, ал. 5 от ЗУБ са изброени видовете действия на преследване, като сред тях е посочено „наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3.“ Наличието и основателността на опасенията следва да бъдат преценени въз основа на информацията, предоставена от чужденеца в хода на образуваното административно производство, като се вземат предвид всички доказателства, в случай, че той разполага с такива и като се отчете какво е естеството на преследването и неговия интензитет, дали последното води до нарушаване на основни права на човека.

Жалбоподателят Х. поддържа нежелание да участва във военните действия, „да става съучастник във военни престъпления и убиец“. От страна на властите са правени два опита на жалбоподателя да бъде връчена призовка за отбиване на военна служба, както и че в дома му бил направен обиск (потвърдено и от свидетеля Гудзловенко). Съгласно справката от 23.01.2024г. е посочена информация за граждани, отклонили се от военна служба, като данните са за 2022г., когато един човек е бил осъден на една година лишаване от свобода по чл.328 от НК на Руската федерация, като общо са осъдени 1121 лица, основният процент са глобени, двама наказани за

избягване на алтернативна гражданска служба. Изброени са наказанията, предвидени в чл.328 от НК на Руската федерация, като за убягване от военна служба и алтернативна гражданска служба е предвидено наказание до две години затвор. В справката е посочена информация от източници, че военните служби оказват натиск или убеждават наборниците да подпишат военни договори преди края на наборната служба, като има данни, че натискът върху наборниците да подпишат военен договор се е увеличил.

При тези данни, макар и да не се установява срещу жалбоподателя да е било осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и, ал. 5 от ЗУБ до момента на напускането му на Руската федерация, съдът намира, че съществува реален риск от бъдещо такова при завръщане на жалбоподателя, което не е взето предвид от ответника. За същия не са налице основанията за освобождаване от мобилизацията, предвид възрастта му, а видно и от данните по делото на жалбоподателя са били правени опити да бъде връчена призовка.

Жалбоподателят Х. е изразил нежеланието да участва във военните действия, „да става съучастник във военни престъпления и убиец“. От страна на властите са правени два опита на жалбоподателя да бъде връчена призовка за отбиване на военна служба, както и че в дома му бил направен обиск (потвърдено и от свидетеля Гудзловенко). Съгласно справката от 23.01.2024г. е посочена информация за граждани, отклонили се от военна служба, като данните са за 2022г., когато един човек е бил осъден на една година лишаване от свобода по чл.328 от НК на Руската федерация, като общо са осъдени 1121 лица, основният процент са глобени, двама наказани за избягване на алтернативна гражданска служба. Изброени са наказанията, предвидени в чл.328 от НК на Руската федерация, като за убягване от военна служба и алтернативна гражданска служба е предвидено наказание до две години затвор. В справката е посочено и че според източници, военните служби оказват натиск или убеждават наборниците да подпишат военни договори преди края на наборната служба, като има данни, че натискът върху наборниците да подпишат военен договор се е увеличил.

При тези данни макар и да не се установява срещу жалбоподателя да е било осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и, ал. 5 от ЗУБ до момента на напускането му на Руската федерация, съдът намира, че съществува реален риск от бъдещо такова при завръщане на жалбоподателя, което не е взето предвид от ответника. За същия не са налице основанията за освобождаване от мобилизацията, предвид възрастта му, а видно и от данните по делото на жалбоподателя са били правени опити да бъде връчена призовка за отбиване на военна служба.

Изложената информация в справките, съставени от компетентната дирекция при ответника и събраните доказателства сочат на извод, противно на изложеното в решението, че не може да се направи категоричен извод за липса на предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата. В случая са приложими т. 169, т. 170 и т. 171 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на ООН за бежанците. Съгласно т. 170 от Наръчника съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната

служба, е единствената причина да се иска статут на бежанец, т.е. когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта. Видно от изложеното на интервюто, жалбоподателя излага съображения, че не желае да умира, но и не иска да става убиец, не иска да бъде съучастник във военни престъпления. Заявява, че поддържа руската опозиция и политзатворниците, участвал в антивоенни акции и митинги, като е бил задържан. В този смисъл жалбоподателят е положил усилия по см. на т. 170 от Наръчника, да докаже, че военните действия, в които има вероятност да участва, противоречат на неговите действителни морални убеждения. Безспорно е също, с оглед публично известни актове на международни организации и органи, че водената от Русия война срещу У. е осъдена от международната общност, като противоречаща на основните правила за човешко поведение, поради множеството свидетелства за военни престъпления /например Резолюция от 19.01.2023 г. на Европейския парламент/, с което е изпълнено и изискването на т. 171 от Наръчника и за чуждия гражданин е налице реална опасност от преследване. Това не е взето предвид от ответника, който приема, че колкото и да са силни убежденията на жалбоподателя, те не представляват достатъчно основателна причина за искане на статут. Предвид изложеното и в съчетание с това, че за убягване от военна служба, при опитите да му бъде връчена призовка, то за жалбоподателя е налице основателна причина да се страхува от преследване в държавата си по произход.

В контекста на хуманитарния статут по чл. 9 от ЗУБ, за кандидата съществува реална възможност, при завръщането си в страната по произход, да бъде мобилизиран, изпратен да се обучава и да участва във военни действия. В този смисъл са данните за укази на президента на РФ за мобилизация, промените в законодателството за завишаване на наказанията във връзка с призоваването за военно обучение и при неявяване и др. Изложеното сочи на основанието "други причини от хуманитарен характер" по смисъла на чл. 9, ал. 8 ЗУБ, въз основа, на които може да се установява същата по интензивност реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход, които административният орган следва да прецени при новото разглеждане.

В горния смисъл съдът съобрази решение № 3730 от 27.03.2024 г. по адм.д. № 11964/2023 Г., III отд. на ВАС и решение № 4026 от 03.04.2024г. по ад. Д. № 11973/2023г., III отд. на ВАС.

Изложеното налага преписката да бъде върната на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила при съобразяване на указанията в решението по тълкуване и прилагане на закона относно предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, като се съобрази и актуалната ситуация в страната и политиката на правителството във връзка с мобилизацията и отказ да се изпълнява военна служба, в това число и за лица, подлежащи на мобилизация, но напуснали страната по съображения, че не желаят да участват във войната с У..

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК жалбоподателят има

право на разноси в размер на 1000 лв. за адвокатско възнаграждение.
Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен Съд С.
– град, I отделение, 6-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 14490 от 05.10.2023г. на Председателя на ДАБ, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по молба за международна закрила рег. № РД 09-4752 от 15.12.2022 г., при съобразяване на указанията, дадени с настоящото решение.

ОСЪЖДА Държавна агенция за бежанците да заплати на В. С. Х., ЛНЧ: [ЕГН] разноси по делото в размер на 1000 лв. (хиляда лева) за адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: